

УКРАЇНСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА

Верховний Архиєпископ Києво-Галицький

Вих. ВА 22/066

Аркуш 1 із 4-х

ВЕЛИКОДНЄ ПОСЛАННЯ БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА

Високопреосвященним і преосвященним владикам,
всесвітлішим, всечеснішим і преподобним отцям,
преподобним ченцям і черницям, дорогим у Христі мирянам
Української Греко-Католицької Церкви

Христос воскрес!

*Зійшов Ти, Христе, в глибини підземні
І розбив кайдани вічні, що держали ув'язнених,
І на третій день, як із кита Йона,
Воскрес Ти із гробу!
Пісня 6 Канону Воскресної утрені*

Дорогі в Христі!

Цього року ми зустрічаємо Пасху Христову серед особливих випробувань, страждань, знущань, зневаги і руїни. У нашому народі, в Україні та на поселеннях, може здатися, що хрест Господній був раптово кинений нам на плечі на самому початку Великого посту і ми несемо його вже не день-два, не тиждень-два, а безнастанно, день і ніч. Для нас Велика п'ятниця стала немовби хлібом насущним, буденною дійсністю і ми не знаємо, коли настане світлий день перемоги над злом, ненавистю і насильством. Але саме сьогодні Господь закликає нас не сумніватися в перемозі світла над темрявою, життя над смертю, істини над брехнею, і Він запевняє нас у своїй любові та милості. Від Нього, нашого воскреслого Спасителя, ми черпаємо силу в теперішніх стражданнях, Він – джерело нашої надії. Тож разом з апостолом Павлом ми сьогодні кажемо: «Нас тиснуть звідусіль, але ми не пригноблені; ми в труднощах, та ми не втрачаємо надії... Нас бо весь час живими віддають на смерть із-за Ісуса, щоб і життя Ісуса було явним у нашій смертній тілі» (2 Кор. 4, 8, 11). В тому ж дусі ми впевнено вітаємо одне одного переможним привітом: Христос воскрес! Воістину воскрес!

Зійшов Ти, Христе, в глибини підземні...

Своїми стражданнями і смертю на хресті Христос сходить у глибину впалої людської природи. Приймаючи найгірші знущання — зраду, протизаконне

засудження, наругу, плювання, удари по обличчі, бичування і вбивство (див. Мр. 10, 33-34), Син Божий бере на себе всі наслідки людського гріха. Він торкається найдальшого віддалення від Бога, найгіршого людського падіння, найбільшого спотворення гідності, для якої людина була створена. Можливо, цього тижня в контексті війни, коли ми читали чи слухали Страсті Христові, то особливо відчували і пережили все, що переніс Господь спасіння нашого ради.

Водночас ми усвідомлюємо, наскільки впалою залишається людська природа, наскільки диявол далі оволодіває людиною, яка не має Бога в серці. Хто сіє ненависть і розпочинає війну проти ближнього свого, той противиться Всевишньому. Кожна війна – це явний прояв руйнівної душогубної дії диявола, бо тільки нечистий уміє в такий спосіб ширити страх і нести смерть, завдавати стільки ран, і шкоди, і болю, і втрат. І навіть коли для страждених дорога до зцілення і вилікування травм може видаватися далекою, закритою чи непрохідною, слід пам'ятати, що з воскреслим Христом немає нічого такого, чого не можна здолати і зцілити.

Війна росії проти України — це чергова колоніальна війна тюрми народів, яка пробує відродитися на наших очах. Окупант знову несе нам кайдани, якими кували цілі покоління наших предків. Це кайдани, якими в'язали руки козаків, що будували Санкт-Петербург. Це кайдани, століттями накладені на інтелектуальне і церковне життя України. Це кайдани кріпаків, кайдани Голодомору, кайдани мільйонів депортованих і переселених українців, що засіяли своїми кістками безмежні сибірські простори «аж до краю землі». Ідеологи війни росії проти України відкрито говорять, що наше існування — це історична помилка, яку треба виправити саме «вічними кайданами» смерті та знищення. Це війна проти самого права українського народу на свою історію, мову і культуру, на свою незалежну державу, на своє існування.

З духовного погляду зрозуміло, наскільки наш агресивний сусід не спроможний позбутися своїх фальшивих кумирів і що він далі шукає в них своєї величі нашим коштом. Своїми крилатими ракетами, авіабомбами та артилерійськими снарядами він намагається нас залякати, загнати в глибини підземні, у небуття і увінчати вічними кайданами. Але саме в тих підземеллях відбувається чудо — спільної молитви, жертвовної допомоги ближньому, незламного духу і прояву сили Божої присутності.

І розбив кайдани вічні, що держали ув'язнених...

Наша традиційна ікона Христового Воскресіння — Зішестя в ад. На ній зображені розбиті двері аду і порвані кайдани гріховності. Воскресіння Христове є святом перемоги, — перемоги життя на смертю, Божої істини над неправдою диявола, любові над ненавистю. Один із наших воїнів на своєму шоломі написав такі слова молитви: «Боже, коли мене уб'ють на полі бою, то забери мене в рай, бо в аді я вже побував!». У своєму воскресінні Христос виходить не тільки з порожнього гробу, а й із глибин аду і смертельного поневолення людини. Виходить не сам: беручи за руку прабатьків Адама і Єву, виводить на волю все людство, ув'язнене кайданами смерті.

Бере за руку наших воїнів і волонтерів, мирних людей, які бачили ад російської окупації, — бере за руку Україну та веде її у воскресіння, наповнюючи пасхальною радістю переможного гімну «Христос воскрес!».

Сьогодні, коли Україна захищає себе від підступного ворога, ми більше ніж будь-коли покликані до духовної боротьби, пам'ятаючи, що зло можна перемогти тільки добром. Святий Павло пригадує нам, що треба бути пильними, щоб серед жахиття війни ми самі залишилися людьми і не впали в диявольську пастку злоби і ненависті: «Христос нас визволив на те, щоб ми були свободні. Тож стійте і під кормигу рабства не піддавайтеся знову... Увесь бо закон міститься у цій одній заповіді: “Люби ближнього твого, як себе самого”» (Гал. 5, 1. 14). Відтак заохочує кожного з нас відкритися до Божої благодаті і дозволили Святому Духові приносити свій життєдайний плід: «А плід Духа: любов, радість, мир, довготерпіння, лагідність, доброта, вірність, тихість, здержливість. На тих то нема закону» (Гал. 5, 22-23).

Пасха — це свято перемоги любові над ненавистю, радості над смутком, миру над війною, довготерпіння над панікою, доброти над злістю, вірності над зрадою, тихості над неспокоєм, здержливості над ненаситністю. Пасха — це перемога духу над тілом, правди над брехнею, життя над смертю. Христос воскресає із гробу, щоб воскресити і обдарувати перемогою тих, кого смерть, неволя і приниження поглинули, наче колись кит — пророка Йону.

І на третій день, як із кита Йона, вокрес Ти із гробу!

Яка це іронія, що ворог планував за три дні святкувати свою перемогу в столичному Києві! Він думав, що швидко проковтне цілий народ, але його підступні плани поламав героїзм нашого війська. Насправді це Христос, який воскрес на третій день із гробу, дає сьогодні нам, що віримо в Його воскресіння, віру в перемогу над адом і смертю. Святий Іван Золотоустий у своїй пасхальній проповіді зауважує, що ворог людського роду «взяв людину, а на Бога натрапив. Взяв землю, а стрінув небо. Взяв, що бачив, і впав через те, чого не добачив». Так само наш ворог взяв, що бачив, але впав через те, чого не добачав, — сили духу, віри і любові нашого народу! Наша перемога, перемога України, — у силі воскреслого Христа, який виводить нас із глибин жахиття війни і смерті, розбиває кайдани вічні та переможно веде нас до життя. Святкувати Пасху Христову в час війни означає вже куштувати нашу перемогу. Не сумніваймося в цьому!

Той, хто несе смерть, приречений на поразку, бо Україна святкує Пасху! Вищезгаданий Золотоустий, переспівуючи слова Апостола народів (див. 1 Кор. 15, 55), мовить: «Де твоє, смерте, жало? Де твоя, аде, перемога? Воскрес Христос — і ти звалений. Воскрес Христос — і попадали демони. Воскрес Христос — радіють ангели. Воскрес Христос — і життя вільно пливе». Той, хто хоче нас поневолити смертю, вже переможений, бо його головну зброю колонізації і загарбництва сам Христос знешкодив і подолав своєю смертю на хресті та славним Воскресінням.

Дорогі в Христі браття і сестри! Сьогодні обіймаю своїми батьківськими і братніми обіймами кожного з вас і ділюся з вами пасхальною радістю. Обіймаю всіх, хто воює на фронтах — духовних і тілесних, особливо наших незламних воїнів, відданих душпастирів і невтомних волонтерів. Обіймаю пасхальною радістю всіх, хто був змушений покинути свій дім чи навіть рідну землю, і молюся за ваше швидке повернення в час миру, який неминуче настане. Обіймаю молитвою всіх поранених, щоб у своєму терпінні ви відчували підтримку, любов і вдячність всього народу, а передусім — Божу милість і безнастанну Божу любов. Вітаю всіх, хто по всьому світу підтримує і допомагає Україні, великим чи малим. Як світова спільнота, ми проявилися немов вулик, у якому кожний духом відчуває, що має робити в час загрози. Обіймаю тих, хто на окупованих територіях, у зонах бойових дій, — тих, хто не має можливості зібрати пасхального кошика і співає «Христос воскрес!» під голос гармат і вибухів снарядів. У надії на воскресіння плачу і ридаю разом з усіма, хто оплакує своїх загиблих, як з лав наших Збройних сил, так і серед мирного населення. Хай сьогодні кожний із нас відчує надію у світле майбутнє в мирі і злагоді, бо саме Воскресіння Христове — джерело миру. Хай пребагата символіка нашої писанки нагадує всім нам, що воскреслий Господь — джерело небесних благ, радості, добра, перемоги і вічного життя.

Усе духовенство, усіх богопосвячених осіб і мирян в Україні та на поселеннях обіймаю батьківською любов'ю і щиро бажаю вам благословенних Великодніх свят, смачного свяченого яйця та світлої пасхальної радості!

Благодать воскреслого Господа нашого Ісуса Христа, любов Бога Отця і причастя Святого Духа нехай будуть з усіма вами!

Христос воскрес! Воістину воскрес!

Святослав
† СВЯТОСЛАВ

Дано в Києві,
при Патріаршому соборі Воскресіння Христового,
у Свято Благовіщення Пресвятої Богородиці,
7 квітня (25 березня) 2022 року Божого